

ΣΤΕ ΟΛ. 2997/2014 [Προεδρικό διάταγμα για την προστασία του Υμηττού και του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδί-Ιλισίων]

Περίληψη

-Τα διατάγματα, τα οποία προτείνονται με σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως την οριοθέτηση, προστασία και αναβάθμιση των ορεινών όγκων της Αττικής και των οικοσυστημάτων τους και την ανάσχεση της εξάπλωσης των πόλεων και οικισμών, πρέπει, κατ' αρχήν, να καταλαμβάνουν το σύνολο της οριοθετούμενης στη μελέτη των αρμοδίων επιστημόνων ως προστατευτέας εκτάσεως, δεν δύνανται δε να ορίζουν, εκτός αν συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος που δεν μπορεί να ικανοποιηθεί με άλλο τρόπο, νέες χρήσεις γης ή να καθιστούν επιτρεπτή την αύξηση των υφισταμένων εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, οι οποίες, ως εκ της φύσεως ή της θέσεώς τους, επιδρούν δυσμενώς στα ευπαθή οικοσυστήματα των ορεινών όγκων και άγουν σε ανατροπή της φυσικής τους ισορροπίας. Κατ' εξαίρεση, είναι ανεκτή η διατήρηση των από μακρού χρόνου υφισταμένων στους ορεινούς όγκους εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, εφ' όσον, πάντως, πρόκειται για ήπιες χρήσεις, οι οποίες δεν επιδεινώνουν τη λειτουργία τους ως οικοσυστημάτων.

-Από τις διατάξεις των άρθρων 18-21 του ν. 1650/1986, που ανήκουν στην περιβαλλοντική νομοθεσία, συνάγεται ότι στα άρθρα αυτά προβλέπονται θεσμικά μέσα για την προστασία κυρίως οικοσυστημάτων, οικοτόπων και βιοτόπων και για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μέσω χαρακτηρισμού προστατευόμενων περιοχών και καθορισμού ειδικών κανόνων προστασίας τους, που επιβάλλονται με περιβαλλοντικά κριτήρια. Οι διατάξεις αυτές συνιστούν ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλέγμα θεσμικής προστασίας, το οποίο μπορεί να συνυπάρχει με προστατευτικά καθεστώτα προβλεπόμενα από άλλες διατάξεις, προκειμένου να επιτυγχάνεται πληρέστερη και αποτελεσματική προστασία του προστατευτέου αντικειμένου. Εν όψει αυτών, δεν αποκλείεται η παράλληλη εφαρμογή, πέραν των ως άνω διατάξεων του ν. 1650/1986, και άλλων διατάξεων, οι οποίες επιδιώκουν την προστασία ευαίσθητων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος, όπως των προμνημονευθεισών διατάξεων του ν. 1515/1985, με τις οποίες εισάγεται σειρά προστατευτικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού χαρακτήρα που συγκροτούν το ρυθμιστικό σχέδιο της Αθήνας και προβλέπεται η περαιτέρω εξειδίκευση, τροποποίηση και συμπλήρωση των ρυθμίσεων αυτών με προεδρικά διατάγματα. Κατά την έκδοση δε των διαταγμάτων αυτών δεν αποκλείεται να λαμβάνονται υπ' όψιν και κριτήρια στα οποία στηρίζεται ο χαρακτηρισμός προστατευόμενων περιοχών κατά το ν. 1650/1986.

Πρόεδρος: *Κ. Μενουδάκος*

Εισηγητής: *Χρ. Ράμμος*

Δικηγόροι: *Απ. Παπακωνσταντίνου, Α. Κουτούκη, Γ. Γιαννακούρου*

Βασικές σκέψεις

1. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται, κατά νόμον η καταβολή παραβόλου, ζητείται η ακύρωση του από 14.6.2011 π.δ. «Καθορισμός μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή-Ιλισσίων» (Δ' 187/16.6.2011). Το διάταγμα αυτό εκδόθηκε κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, του άρθρου 11 του κυρωθέντος με το άρθρο μόνο του από 14.7.1999 π.δ/τος (Δ 580) Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας στο οποίο κωδικοποιήθηκε το άρθρο 4 του ν. 1515/1985 (Α 18), με αυτό δε επιχειρείται ο καθορισμός των μέτρων για την προστασία του Υμηττού σε αντικατάσταση του από 31.8/20.10.1978 π.δ/τος "περί καθορισμού ζωνών ρυθμίσεως και προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού" (Δ' 544), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το από 17/27.3.1981 π.δ/μα (Δ' 167).
2. Επειδή, η υπόθεση εισήχθη προς συζήτηση ενώπιον της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας με την από 7.11.2011 πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, λόγω μείζονος σπουδαιότητας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων 14 παρ. 2 εδ. α', 20 και 21 του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8).
3. Επειδή, λόγω κωλύματος, κατά την έννοια του άρθρου 26 του Ν. 3719/2008 (Α' 214) του Συμβούλου Μ.-Ε. Κωνσταντινίδου, τακτικού μέλους της συνθέσεως που εκδίκασε την ανωτέρω υπόθεση, λαμβάνει μέρος αντ' αυτού στη διάσκεψη ως τακτικό μέλος ο Σύμβουλος Ε. Κουσιουρής, αναπληρωματικό μέχρι τώρα μέλος της συνθέσεως (πρβλ. ΣτΕ 2499/2012 Ολομ., 3500/2009 Ολομ. και Πρακτικό Διασκέψεως της Ολομελείας 115Α/2012).
4. Επειδή, η αίτηση αυτή ασκείται με έννομο συμφέρον από τον αιτούντα Δήμο, κατά το μέρος που αφορά την περιφέρειά του και ο οποίος προβάλλει ότι η ρύθμιση των χρήσεων γης που γίνεται με το προσβαλλόμενο διάταγμα σε εκτάσεις που εμπίπτουν στα διοικητικά του όρια βλάπτει το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον, αλλά και τη γεωργική δραστηριότητα.
5. Επειδή, με τις διατάξεις του Συντάγματος, ιδίως του άρθρου 24 παρ. 1 και 6, το φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον έχουν αναχθεί σε αυτοτελώς προστατευόμενο αγαθό, προκειμένου να εξασφαλισθεί αφενός η οικολογική ισορροπία και η διαφύλαξη των φυσικών πόρων και αφετέρου η διάσωση και προστασία των μνημείων και άλλων στοιχείων που συνθέτουν την πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας. Τα αρμόδια όργανα του Κράτους οφείλουν να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για την αποτελεσματική διαφύλαξη των

προστατευόμενων αυτών αγαθών και, ειδικότερα, να λαμβάνουν τα απαιτούμενα νομοθετικά και διοικητικά, προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, παρεμβαίνοντας στον αναγκαίο βαθμό και στην οικονομική ή άλλη ατομική ή συλλογική δραστηριότητα. Κατά τη λήψη των ανωτέρω μέτρων, τα όργανα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας οφείλουν να σταθμίζουν και άλλους παράγοντες, αναγόμενους στο γενικότερο εθνικό και δημόσιο συμφέρον, η επιδίωξη όμως των σκοπών αυτών και η στάθμιση των προστατευόμενων αντίστοιχων εννόμων αγαθών πρέπει να συμπορεύεται προς την υποχρέωση της Πολιτείας να μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται βιώσιμη ανάπτυξη. Περαιτέρω, από τις διατάξεις του ως άνω άρθρου 24, καθώς και των άρθρων 79 παρ. 8 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος προκύπτει ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός και ο έλεγχος της πολεοδόμησης ανατίθενται στην Πολιτεία, που οφείλει να θεσπίζει τις αναγκαίες ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος, οι άριστοι δυνατοί όροι διαβίωσης του πληθυσμού και η οικονομική ανάπτυξη στα πλαίσια της αρχής της αειφορίας (βιώσιμης ανάπτυξης). Ειδικότερα δε, κατά την έννοια των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων, η ίδρυση ή η επέκταση και η διαμόρφωση οικιστικής περιοχής πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο ευρύτερου σχεδιασμού και προγραμματισμού. Εξ άλλου, ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα ολοκληρωμένα χωροταξικά σχέδια. Τα σχέδια αυτά θέτουν, με βάση την ανάλυση των δεδομένων και την πρόγνωση των μελλοντικών εξελίξεων, τους μακροπρόθεσμους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, το πλαίσιο για τη διαμόρφωση των οικιστικών περιοχών και των ελεύθερων χώρων στις εκτός σχεδίου περιοχές. Ο θεμελιώδης κανόνας της βιώσιμης ανάπτυξης ισχύει, κατά μείζονα λόγο, για τα ευαίσθητα οικοσυστήματα, των οποίων η ανάπτυξη, οικιστική, τουριστική και γενικώς οικονομική, πρέπει να συνδέεται με τη διατήρηση του χαρακτήρα τους και του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και τοπίου και να μην παραβιάζει τη φέρουσα ικανότητά τους.

6. Επειδή, σε συμμόρφωση με τις ως άνω συνταγματικές επιταγές, ο ν. 1515/1985 «Ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας» (Α' 18), οι διατάξεις του οποίου κωδικοποιήθηκαν στο από 14.7.1999 π.δ «Κώδικας Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας» (Δ' 580), (εφ' εξής Κ.Β.Π.Ν.), καθόρισε για την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, η οποία περιλαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 αυτού, την περιοχή του νομού Αττικής και τη Μακρόνησο πλην των Κυθήρων, ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας του περιβάλλοντος. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (Ρ.Σ.Α.) ορίζεται κατά τις διατάξεις της αυτής ως άνω παραγράφου ως το σύνολο των στόχων, κατευθύνσεων, προγραμμάτων και μέτρων που προβλέπονται από το νόμο αυτό ως αναγκαία για τη χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας στα πλαίσια

των πενταετών προγραμμάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης (πρβλ. άρθρο 8 παρ. 1 Κ.Β.Π.Ν.). Στην επόμενη παράγραφο του ως άνω άρθρου ορίζεται “ότι το ΡΣΑ αποβλέπει στο σχεδιασμό και προγραμματισμό της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας μέσα στα πλαίσια της εθνικής χωροταξικής πολιτικής, στη χωροταξική δομή και οργάνωση της σε επίπεδο περιφέρειας, στη χωροταξική διάρθρωση των τομέων παραγωγής, του συστήματος μεταφορών, της κοινής τεχνικής υποδομής και του κοινωνικού εξοπλισμού καθώς και στην πολιτική γης και κατοικίας, στη λήψη μέτρων και στο σχεδιασμό για τη χωροταξική και τη νέα πολεοδομική δομή της πρωτεύουσας καθώς και στο σχεδιασμό περιοχών ή ζωνών ειδικού ενδιαφέροντος ή ειδικών προβλημάτων, στη λήψη μέτρων, όρων και περιορισμών για την εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος. στο συντονισμό των προγραμμάτων και των μελετών που έχουν σχέση με το Ρ.Σ.Α. και που εκπονούνται από όλους τους άλλους φορείς, προκειμένου να εξασφαλίζεται η εφαρμογή τους κατά τις διατάξεις του παρόντος και στον καθορισμό των απαιτούμενων για την εφαρμογή τους παρεμβάσεων, των προτεραιοτήτων πραγματοποίησης και χρηματοδότησης καθώς και των θεσμικών, οικονομικών και διοικητικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν”. Σύμφωνα, περαιτέρω, με το άρθρο 2 περ. α´, β´, γ´, δ´ του εν λόγω νόμου (πρβλ. άρθρο 9 περ. α´, β´, γ´, δ´ Κ.Β.Π.Ν.) το πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος του εν λόγω ρυθμιστικού σχεδίου “ειδικότερα, περιλαμβάνει τα μέτρα και τις κατευθύνσεις για την αναβάθμιση και προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και ιδίως, μέσα στα πλαίσια των κείμενων διατάξεων, μέτρα για: α) Την οικολογική ανασυγκρότηση της Αθήνας, την προστασία της γεωργικής γης, των δασών, των υδροτόπων και των άλλων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος. β) Την προστασία του τοπίου, των ακτών και των ειδικών περιοχών φυσικού κάλλους. γ) Την προστασία της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. δ) Τον περιορισμό της ρύπανσης από κάθε πηγή και ιδίως την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ρύπανσης του εδάφους και των νερών και της ηχορύπανσης. ε) Την αναβάθμιση ιδιαίτερα υποβαθμισμένων περιοχών”. Με το άρθρο 3, εξ άλλου, (άρθρο 10 Κ.Β.Π.Ν.) καθορίζονται ως γενικότεροι μεν στόχοι και κατευθύνσεις για την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας “α) Η ανάδειξη της ιστορικής φυσιογνωμίας της Αθήνας και η αναβάθμιση της κεντρικής περιοχής της. β) Η βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους της και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. γ) Η εξισορρόπηση των κοινωνικών ανισοτήτων από περιοχή σε περιοχή. δ) Η διεύρυνση των επιλογών κατοικίας και εργασίας, αναψυχής και ψυχαγωγίας σε κάθε περιοχή της πρωτεύουσας. ε) Η ποιοτική αναβάθμιση κάθε γειτονιάς και η προστασία των περιοχών κατοικίας από οχληρές λειτουργίες και χρήσεις” (παρ. 1), ως ειδικότεροι δε στόχοι σε σχέση με το εθνικό επίπεδο “α) Σταθεροποίηση του πληθυσμού της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας με απώτερη προοπτική τη μείωσή του. β) Ανάσχεση της διόγκωσης

των οικονομικών δραστηριοτήτων στην πρωτεύουσα με λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για αναπροσανατολισμό των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην περιφέρεια της χώρας κατά προτεραιότητα. γ) Ανάδειξη της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας ως εθνικού κέντρου επιτελικών λειτουργιών διακυβέρνησης με αποκέντρωση προς την περιφέρεια της Χώρας των υπηρεσιών που δεν είναι επιτελικού επιπέδου ή δεν εξυπηρετούν την ίδια την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας” (παρ.2). Ακολούθως στις παρ. 3 και 4 του εν λόγω άρθρου ορίζονται τα ακόλουθα: “Οι ειδικότεροι στόχοι και κατευθύνσεις που καθορίζονται για την εξέλιξη της ίδιας της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας είναι οι ακόλουθοι: α) Η ανάδειξη και προστασία των ιστορικών στοιχείων και η οικολογική ανασυγκρότηση, ανάδειξη και προστασία του αττικού τοπίου, των ορεινών όγκων, των τοπίων φυσικού κάλλους και των ακτών. β) Η μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος για να εξασφαλιστεί η επιθυμητή ποιότητα των φυσικών αποδεκτών, με λήψη μέτρων που αφορούν τις κάθε είδους πηγές εκπομπής ρύπων, με κατασκευή απαραίτητων έργων υποδομής, παροχή κινήτρων, επιβολή τελών και διοικητικών ποινών. γ) Η βελτίωση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής με βελτίωση της λειτουργίας της πόλης, ανακατανομή λειτουργιών και δραστηριοτήτων, ενίσχυση του συστήματος μαζικών μεταφορών, απομάκρυνση οχληρών εγκαταστάσεων και λειτουργιών από τις περιοχές κατοικίας. δ) Η οικονομική ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας με ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, εκσυγχρονισμό των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, σχετική ενίσχυση της βιοτεχνίας και ελαφράς βιομηχανίας, με περιβαλλοντικά κριτήρια και ανάσχεση, έλεγχο και εκσυγχρονισμό του τριτογενούς τομέα. ε) Η άμβλυνση των ανισοτήτων στην κατανομή του κοινωνικού εξοπλισμού και στην ποιότητα του οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος με ανακατανομή χρήσεων, λειτουργιών και επενδύσεων προς όφελος κυρίως των δυτικών και των λοιπών υποβαθμισμένων περιοχών. στ) Ο σχεδιασμός και προγραμματισμός της πολεοδομικής και οικιστικής ανάπτυξης με εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής κατοικίας και γης και επεκτάσεις του σχεδίου πόλεως στις διαμορφωμένες περιοχές αυθαιρέτων με στόχο την αναβάθμισή τους και την ενσωμάτωση τους στον πολεοδομικό ιστό. ζ) Η διαφύλαξη της πρωτεύουσας από θεομηνίες και ο απρόσκοπτος εφοδιασμός της με λήψη των αναγκαίων μέτρων για αντιπλημμυρική και αντισεισμική προστασία, εξοπλισμό της με τα απαραίτητα δίκτυα υποδομής και ανάπτυξη των τοπικών δυνατοτήτων παραγωγής ειδών διατροφής. 4. Οι ειδικότεροι στόχοι και κατευθύνσεις για τη χωροταξική οργάνωση της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και τη νέα πολεοδομική δομή της είναι οι ακόλουθοι: α) Η θεώρηση της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, όπως αυτή ορίζεται στα διαγράμματα του άρθρου 15, ως αυτοτελούς χωροταξικής ενότητας της Χώρας που μπορεί να υποδιαιρείται σε χωροταξικές υποενότητες έτσι ώστε να επιτυγχάνεται: Αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων κάθε υποενότητας με βάση τα

συγκριτικά της πλεονεκτήματα και ειδικότερα πλήρη αξιοποίηση των ιδιαίτερων δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της, των φυσικών και των πλουτοπαραγωγικών της πόρων. Ισόρροπη κατανομή των κεντρικών λειτουργιών που καλύπτουν τις ανάγκες κάθε υποενότητας με σκοπό να λειτουργεί με σχετική αυτάρκεια. β) Η ανασυγκρότηση του αστικού ιστού με την ανάσχεση της εξάπλωσης και την εξυγίανση της πόλης, τη δημιουργία πολυκεντρικής δομής, τον έλεγχο χρήσεων γης καθώς και των πυκνοτήτων, την ανασυγκρότηση της γειτονιάς καθώς και την αναβάθμιση και αποσυμφόρηση της κεντρικής περιοχής της Αθήνας και του Πειραιά με έμφαση στη διατήρηση και ανάδειξη του ιστορικού τους χαρακτήρα. γ) Η ανακατανομή βασικών χρήσεων και λειτουργιών. δ) Η βελτίωση και οργάνωση ενιαίου συστήματος μεταφορών με λειτουργική διασύνδεση όλων των μέσων μεταφοράς. ε) Ο προγραμματισμός ποιοτικών παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας". Τέλος, στα άρθρα 4 του νόμου [όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 2052/1992 (Α'94) -άρθρο 11 Κ.Β.Π.Ν.], 5 [όπως η παρ. 5 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 11 του Ν.2052/1992 (άρθρο 12 του Κ.Β.Π.Ν.)], και 15 [όπως τροποποιηθέν με την παρ. 4 του προαναφερθέντος ν. 2052/1992 και με το άρθρο 1 Ν.2730/1999 -ΦΕΚ Α 130/1999- ισχύει (άρθρο 22 Κ.Β.Π.Ν.)] ορίζονται τα ακόλουθα: "Άρθρο 4. 1. Το Ρ.Σ.Α. και το πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος πραγματοποιούνται με τα μέτρα του παραρτήματος και τα διαγράμματα (άρθρο 15). Τα διαγράμματα αυτά είναι: α) Το διάγραμμα 1: "Ρυθμιστικό σχέδιο της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας" (1Α Ηπειρωτικό Τμήμα - 1Β Νησιωτικό Τμήμα). β) Το διάγραμμα 2: "Οριστική οργάνωση". γ) Το διάγραμμα 3: "Κεντρική περιοχή Αθήνας". δ) Το διάγραμμα 4: "Κεντρική περιοχή Πειραιά". Οικισμοί προ του έτους 1923 ή οικισμοί με εγκεκριμένο σχέδιο που ενδεχόμενα δεν σημειώνονται στα πιο πάνω διαγράμματα δεν θίγονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. 2. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες και οι φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να προσαρμόζουν τα προγράμματα τους που αφορούν την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας με το ρυθμιστικό σχέδιο και το πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος. 3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων συμπληρώνονται, εξειδικεύονται, διευκρινίζονται και τροποποιούνται μερικά το ρυθμιστικό σχέδιο Αθήνας και το πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος χωρίς μεταβολή των στόχων και κατευθύνσεων τους ύστερα από γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Αθήνας. Άρθρο 5. 1. Ιδρύεται Οργανισμός ρυθμιστικού σχεδίου και προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας που ονομάζεται "Οργανισμός Αθήνας" και είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. 2. Ο Οργανισμός εδρεύει στην Αθήνα και έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος. 3. Έργο του Οργανισμού είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής και η εξασφάλιση της πραγματοποίησης του

ρυθμιστικού σχεδίου της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, η εκπόνηση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και η μέριμνα για την έγκριση τους, η μέριμνα για την εναρμόνιση με το ρυθμιστικό σχέδιο και το πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος των επιμέρους προγραμμάτων των οικείων φορέων, η παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος, η εκπόνηση προδιαγραφών περιβαλλοντικών μελετών και η μέριμνα για τη μελέτη και εφαρμογή μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και ο έλεγχος έργων και δραστηριοτήτων με επιπτώσεις στο περιβάλλον. 4. Για την εκπόνηση και έγκριση των Γ.Π.Σ. της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33). Στην περίπτωση αυτή αντί της γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος ή του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του νομού, κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου 3, γνωμοδοτεί η Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού. 5. Για την εκπλήρωση του έργου του ο Οργανισμός μπορεί να συντάσσει τις απαιτούμενες μελέτες για τις εξειδικεύσεις του ρυθμιστικού σχεδίου και τα προγράμματα εφαρμογής τους. Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται γνωμοδότηση του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος για έκδοση προεδρικών διαταγμάτων καθορισμού Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), Ζώνης Αγοράς Συντελεστού (Ζ.Α.Σ.), Ζώνης Αστικού Αναδασμού (Ζ.Α.Α.), Ζώνης Ενεργού Πολεοδομίας (Ζ.Ε.Π.), νοείται γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Αθήνας. Ο Οργανισμός μεριμνά επίσης για τη μερική τροποποίηση ή αναθεώρηση μέτρων, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 και συντονίζει τις ενέργειες δημόσιων υπηρεσιών και όλων των φορέων του δημόσιου τομέα, των οποίων η δραστηριότητα επεκτείνεται στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνα 6...7...8...9...10...11...12...13...14...15. Παράρτημα - Διαγράμματα. Το παράρτημα περιέχει τις ειδικότερες κατευθύνσεις και μέτρα για τη χωροταξική και την πολεοδομική ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και για την αντιμετώπιση της ρύπανσης του περιβάλλοντος της. 1. Ειδικότερες κατευθύνσεις για τη χωροταξική οργάνωση της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. 1.1. Στα πλαίσια της λειτουργικής χωροταξικής οργάνωσής της, η ευρύτερη περιοχή της Αθήνας υποδιαιρείται στις ακόλουθες πέντε οργανικές υποενότητες, όπως αυτές προσδιορίζονται στα διαγράμματα ΙΑ και ΙΒ.- Λεκανοπέδιο και Σαλαμίνα με κέντρο την Αθήνα.- Δυτική Αττική με κέντρο τα Μέγαρα.- Βόρεια Αττική με κέντρο το Καπανδρίτι.- Ανατολική Αττική με κέντρο το Λαύριο.- Νησιωτική Αττική με κέντρο την Αίγινα. 1.2.1. Για την αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της πρωτεύουσας και την οικονομική ανασυγκρότηση των υποενοτήτων της, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και ανάπτυξη της γεωργικής γης και του πρωτογενούς τομέα γενικότερα. Ειδικότερα η ισχύς

των διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 5 του Ν. 1360/1983 (ΦΕΚ 65) επεκτείνεται και στις εξής επιχειρήσεις του νομού Αττικής που επεξεργάζονται αποκλειστικά προϊόντα του νομού: α. Αγροτοβιομηχανίες που ιδρύονται στο νόμο σύμφωνα με το Π.Δ. 84/1984.β. Επιχειρήσεις του άρθρου 2 παρ. 1 εδ.θ του Ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70).1.2.2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών και Γεωργίας και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, καθορίζονται οι ζώνες γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. 1.2.3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, καθορίζονται οι όροι, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις επιδότησης για την αύξηση των εντατικών καλλιεργειών, των θερμοκηπίων και της ερασιτεχνικής καλλιέργειας εντός των ζωνών αυτών και η παροχή κινήτρων. 1.2.4. Ο υπολογισμός του φόρου κληρονομιάς για εκτάσεις που περιλαμβάνονται στη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου Αττικής γίνεται στην αξία που έχουν οι εκτάσεις αυτές, σύμφωνα με την κατά το νόμο χρήση τους ως γεωργικής γης. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής μπορεί να ορισθούν με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής. Τα παραπάνω εφαρμόζονται και για εκτάσεις της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας που, αν και περιβάλλονται από εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, ρητώς χαρακτηρίζονται ως χώροι "εκτός σχεδίου" που προορίζονται για γεωργική εκμετάλλευση. 1.3. Για την ισόρροπη κατανομή των κεντρικών πολεοδομικών λειτουργιών σε κάθε χωροταξική υποενοότητα λαμβάνονται μέτρα για: α) Την ανάπτυξη των κέντρων των περιφερειακών υποενοτήτων και συγκεκριμένα του Λαυρίου, των Μεγάρων και του Καπανδριτίου σε αστικά κέντρα μεσαίου μεγέθους με χωροθέτηση σ' αυτά κεντρικών λειτουργιών του επιπέδου της υποενοότητας, στην οποία βρίσκονται, με οργάνωση οικιστικών προγραμμάτων καθώς και ζωνών οικονομικών δραστηριοτήτων. β) Την ανάπτυξη και οργάνωση δευτερευόντων αστικών κέντρων σε κάθε υποενοότητα σε σημερινούς οικισμούς που παρουσιάζουν θετικές αναπτυξιακές τάσεις. 2. Ειδικότερες κατευθύνσεις και μέτρα για την πολεοδομική ανασυγκρότηση της πρωτεύουσας. 2.1. Στα πλαίσια της ανασυγκρότησης του αστικού ιστού λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανάσχεση της εξάπλωσης της πόλης, τη δημιουργία περισσότερων κέντρων στην πόλη, τον έλεγχο χρήσεων γης, την ανασυγκρότηση της γειτονιάς, την επέκταση των σχεδίων κατά οργανικές πολεοδομικές ενότητες (γειτονίες). 2.1.1. Ανάσχεση της εξάπλωσης της πόλης. Η ανάσχεση της εξάπλωσης της πόλης επιδιώκεται με - Απαγόρευση των κατατμήσεων γης, περιορισμένες επεκτάσεις του σχεδίου πόλεως στις διαμορφωμένες περιοχές κατοικίας, ταυτόχρονη εξασφάλιση των αναγκαίων χώρων κοινωνικής υποδομής και περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης. - Ανάπλαση των υποβαθμισμένων περιοχών κατοικίας.- Οργανωμένα στεγαστικά προγράμματα.- Δημιουργία Ολυμπιακού Χωριού στη θέση Λεκάνες Δήμου

Αχαρνών, με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, το οποίο μετά την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων θα λειτουργήσει ως πρότυπος οικιστικός πυρήνας.- Συσχετίσεις των εκτάσεων που ανήκουν σε υπάρχοντες οικοδομικούς συνεταιρισμούς με τις περιοχές επεκτάσεων και επιδίωξη συνενώσεων των οικοδομικών συνεταιρισμών ώστε να περιοριστεί η οικιστική εξάπλωση. Δεν εγκρίνεται η σύσταση νέων οικοδομικών συνεταιρισμών στην περιοχή της Αθήνας, εκτός αν οι εκτάσεις τους αφορούν τις περιοχές επεκτάσεων και αναπλάσεων της παραγράφου αυτής.- Προστασία των ακτών από την εξάπλωση της οικιστικής χρήσης και των περιφράξεων. 2.1.2. Δημιουργία πολυκεντρικής πόλης. Η δημιουργία πολυκεντρικής πόλης επιδιώκεται με:- Δημιουργία νέων δυναμικών κέντρων σε αδόμητη γη.- Αποσυμφόρηση των μητροπολιτικών κέντρων της Αθήνας και του Πειραιά.- Ιδιαίτερη ενίσχυση των κέντρων δήμων υπερτοπικής σημασίας.- Ενίσχυση των σημερινών κέντρων δήμων, συνοικιών, γειτονιών. Στο πλαίσιο της δημιουργίας πολυκεντρικής δομής καθορίζονται στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας τα ακόλουθα κέντρα κατά κατηγορία:- Μητροπολιτικά: στις κεντρικές περιοχές της Αθήνας και του Πειραιά.- Δευτερεύοντα κέντρα χωροταξικής υποενοτήτας Λεκανοπεδίου: στο Μαρούσι, Ελληνικό, Χαϊδάρι και Μενίδι.- Κέντρα των υπόλοιπων χωροταξικών υποενοτήτων: στα Μέγαρα, Καπανδρίτι, Λαύριο και Αίγινα.- Κέντρα δήμου με υπερτοπική σημασία: στους Αγ. Αναργύρους, Περιστερί, Αιγάλεω, Κορυδαλλό, Νίκαια, Μοσχάτο, Καλλιθέα, Ν. Σμύρνη, Γλυφάδα, Κηφισιά, Ζωγράφου, Αγ. Παρασκευή, Χαλάνδρι, Κηφισιά, Ν. Ιωνία, Ελευσίνα, Ασπρόπυργο, Αυλώνα, Ν. Μάκρη, Ραφήνα, Κορωπί, Μαρκόπουλο Μεσογαίας. - Κέντρα δήμου, συνοικίας, γειτονιάς. 2.1.3. Έλεγχος χρήσεων γης. Ο έλεγχος των χρήσεων γης αποβλέπει στην αναστολή της επέκτασης των κεντρικών λειτουργιών κατά μήκος των δρόμων, στη σταδιακή οργάνωση των κεντρικών λειτουργιών στα πολεοδομικά κέντρα της προηγούμενης παραγράφου καθώς και στη δημιουργία βιομηχανικών - βιοτεχνικών πάρκων και ζωνών ειδικών χρήσεων, έτσι, ώστε οι περιοχές κατοικίας σταδιακά να απαλλαγούν από οχληρές χρήσεις. 2.1.4. Ανασυγκρότηση της γειτονιάς. Η ανασυγκρότηση της γειτονιάς γίνεται με τη συλλογική δραστηριοποίηση των ίδιων των κατοίκων της και περιλαμβάνει την πολεοδομική, κοινωνική και λειτουργική της αναδιοργάνωση και την περιβαλλοντική της αναβάθμιση με οργάνωση του κέντρου κάθε γειτονιάς και δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου ροής πεζών, πρασίνου, ελεύθερων χώρων καθώς και χώρων κοινωνικού εξοπλισμού. 2.1.5. Επέκταση του σχεδίου κατά οργανικές πολεοδομικές ενότητες (γειτονιές). Η επέκταση του σχεδίου κατά γειτονιές γίνεται με εξασφάλιση των αναγκαίων χώρων για κοινωνική υποδομή. 2.2. Στα πλαίσια επαναπροσδιορισμού των κεντρικών περιοχών της Αθήνας και του Πειραιά και με στόχο τη γενικότερη ποιοτική αναβάθμιση τους, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για περιορισμό των κεντρικών λειτουργιών, απομάκρυνση του χονδρεμπορίου και των οχληρών βιομηχανιών

και επαναφορά της κατοικίας για ανάδειξη του ιστορικού χαρακτήρα των περιοχών και του ρόλου τους ως μητροπολιτικών κέντρων διεθνούς ακτινοβολίας. Ειδικότερα, στην κεντρική περιοχή της Αθήνας διαμορφώνεται το οδικό δίκτυο έτσι ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατό η διαμπερής διέλευση οχημάτων μέσα από τις οικιστικές ενότητες (γειτονιές, συνοικίες) και δημιουργείται ενιαίο δίκτυο ροής πεζών, ελεύθερων και ιστορικών χώρων και χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην αναβάθμιση του δυτικού τμήματος της κεντρικής περιοχής της Αθήνας με μεταφορά σ' αυτό πολιτιστικών και διοικητικών λειτουργιών με εστίες τις περιοχές Γκαζιού - Κεραμεικού, τις περιοχές των σταθμών Λαρίσης - Πελοποννήσου και την Ιερά Οδό. 2.3. Για την ανακατανομή δομικών χρήσεων με στόχο την άνετη λειτουργία της πόλης και τη διευκόλυνση ή τον περιορισμό των μετακινήσεων από τους τόπους κατοικίας στους τόπους εργασίας, κατανάλωσης και αναψυχής, λαμβάνονται τα εξής μέτρα: α....β...γ....δ. Για την αναψυχή - ψυχαγωγία υπερτοπικής σημασίας. Δημιουργία συστήματος υπερτοπικών πόλων αναψυχής, αθλητισμού και πολιτιστικών λειτουργιών που εξυπηρετούν ολόκληρη την έκταση της πόλης: Στην περιοχή του Φαληρικού Όρμου με προσχώσεις μεγάλης κλίμακας, στη λοφοσειρά των Τουρκοβουνίων με ανάπλαση των ανεργών λατομείων, στην Πεντέλη με ταυτόχρονη ανασυγκρότηση του τοπίου στο Αιγάλεω με συνολική ανάπλαση του ορεινού όγκου σε μεγάλο πάρκο και με εστίες τα λατομεία Νίκαιας (Σελεπίτσαρη), Κορυδαλλού, και Πετρούπολης, στα λατομεία του Βύρωνα και στη χερσόνησο του Π.Ι.Κ.Π.Α. στη Βούλα, στην περιοχή του παλιού πυριτοδοποιείου στο Αιγάλεω, στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής και στο Γουδί, στην έκταση ιδιοκτησίας των Δήμων Αθήνας και Ζωγράφου, καθώς και στον Πύργο Βασιλίσσης και στην περιοχή του Αγίου Κοσμά και στην περιοχή του Ελαιώνα / Βοτανικού σε έκταση εντός των ορίων του Δήμου Αθηναίων, καθώς και στην περιοχή της Λεωφόρου Αλεξάνδρας, Ο.Τ. 22 περιοχής 69. "Δημιουργία ενιαίου δικτύου σε ολόκληρη την έκταση του ηπειρωτικού τμήματος της περιοχής της Αθήνας με κατά το δυνατό σύνδεση και ενοποίηση των χώρων και πεζοδρόμων, των ιστορικών και αρχαιολογικών τόπων, του περιαστικού πρασίνου, των ορεινών όγκων και των ακτών. Διαμόρφωση ενιαίου δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλοτοδρόμων... 2.5. Για την ποιοτική αναβάθμιση της πρωτεύουσας, προωθούνται οι πιο κάτω ποιοτικές παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας:- Η ανάπλαση παλιών προσφυγικών περιοχών όπως στην Καισαριανή...". Στο τελευταίο αυτό άρθρο (15) συμπεριλαμβάνονται και γενικά διαγράμματα της περιοχής Αττικής, στα αποτυπώνονται σε μικρή κλίμακα και σε γενικές γραμμές με διαγράμμιση από λεπτά στίγματα οι προς προστασίαν ορεινοί όγκοι (μεταξύ των οποίων και εκείνος του Υμηττού).

7. Επειδή, από το προεκτεθέν νομικό πλαίσιο συνάγεται ότι οι διατάξεις του ν. 1515/1985, οι οποίες προβλέπουν κατευθύνσεις, προγράμματα και μέτρα για

την αναβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις που καθορίστηκαν μεταγενεστέρως με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, δεσμεύουν τη Διοίκηση κατά την άσκηση της κανονιστικής της εξουσίας ή την έκδοση ατομικών πράξεων. Εξ άλλου, με τα κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1515/1985 εκδιδόμενα προεδρικά διατάγματα, προς συμπλήρωση και εξειδίκευση του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας και την πραγμάτωση των οριζόμενων ως καθοριστικής σημασίας στόχων και κατευθύνσεών του, δύνανται να τροποποιούνται οι όροι και περιορισμοί δομήσεως και των οικισμών με εγκεκριμένα σχέδια πόλεως, οι οποίοι περιλαμβάνονται στα όρια της περιοχής παρέμβασης. Περαιτέρω, τα διατάγματα, τα οποία προτείνονται βάσει της ανωτέρω εξουσιοδοτήσεως με σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως την οριοθέτηση, προστασία και αναβάθμιση των ορεινών όγκων της Αττικής και των οικοσυστημάτων τους και την ανάσχεση της εξάπλωσης των πόλεων και οικισμών, πρέπει, κατ' αρχήν, να καταλαμβάνουν το σύνολο της οριοθετούμενης στη μελέτη των αρμοδίων επιστημόνων ως προστατευτέας εκτάσεως, δεν δύνανται δε να ορίζουν, εκτός αν συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος που δεν μπορεί να ικανοποιηθεί με άλλο τρόπο, νέες χρήσεις γης ή να καθιστούν επιτρεπτή την αύξηση των υφισταμένων εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, οι οποίες, ως εκ της φύσεως ή της θέσεώς τους, επιδρούν δυσμενώς στα ευπαθή οικοσυστήματα των ορεινών όγκων και άγουν σε ανατροπή της φυσικής τους ισορροπίας. Κατ' εξαίρεση, είναι ανεκτή η διατήρηση των από μακρού χρόνου υφισταμένων στους ορεινούς όγκους εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, εφ' όσον, πάντως, πρόκειται για ήπιες χρήσεις, οι οποίες δεν επιδεινώνουν τη λειτουργία τους ως οικοσυστημάτων.

8. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Ο ορεινός όγκος του Υμηττού διέπεται από διάφορα καθεστώτα προστασίας. Με την υπ' αριθμ. 25638/1968 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως (Β' 669), το περιεχόμενο της οποίας επαναλήφθηκε στην υπ' αριθμ. 25638/1969 απόφαση του ίδιου οργάνου (Β' 236), χαρακτηρίσθηκε ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους χάριν «...της διατηρήσεως και προστασίας του χαρακτήρος αυτών εκ της ασυδότης κατατμήσεως και ατάκτου οικοδομήσεως». Με το π.δ. 91/1974 (Α' 31) κηρύχθηκε ως Αισθητικό Δάσος έκταση περίξ της Ιεράς Μονής Καισαριανής, έχει δε ιδρυθεί εντός του όρους και Καταφύγιο Άγριας Ζωής με την υπ' αριθμ. 38070/1976 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (Β' 683). Ολοκληρωμένο καθεστώς προστασίας του όρους θεσπίζεται για πρώτη φορά με το από 31.8/20.10.1978 π.δ/μα (Δ' 544)', το οποίο προέβλεψε δύο ζώνες (Α και Β) προστασίας και καθόρισε τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης ανά ζώνη. Ως ζώνη Α προσδιορίστηκε η ορεινή περιοχή, και ως ζώνη Β η γύρω από την ζώνη Α περιοχή. Η ζώνη Α καθορίσθηκε ως "περιοχή αναψυχής, περιπάτου και

υγείας” εντός της οποίας επετράπη η δόμηση μόνο κτιρίων αναψυχής και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στη ζώνη αυτή το μέγιστο εμβαδόν των επιτρεπομένων κτιρίων ορίσθηκε σε 150 τετραγωνικά μέτρα, ενώ ως μέγιστος αριθμός ορόφων ορίσθηκε ένας, με μέγιστο ύψος τρία και ήμισυ (3,5) μέτρα, αυξανόμενο κατά δύο για την κατασκευή στέγης. Στην ίδια ζώνη επετράπη η κατασκευή του απαραίτητου δικτύου οδών και πεζοδρομών, ενώ απαγορεύθηκε η ανόρυξη και εκμετάλλευση μεταλλείων μέσα στη ζώνη αυτή (άρθρο 2). Η ζώνη Β καθορίσθηκε ως “περιοχή εγκαταστάσεων μόνο κοινωφελών λειτουργιών εντός της οποίας επιτρέπεται η δόμησης μόνον κτιρίων χρήσεως αθλητισμού, πολιτιστικών εκδηλώσεων, νοσοκομείων και θεραπευτηρίων εν γένει, διδακτηρίων, ορφανοτροφείων, ασύλων και εν γένει κτιρίων προς εξυπηρέτησιν αναλόγων ευαγών σκοπών, η δημιουργία αλσών, παρκών και εν γένει χώρων πρασίνου, ως και η ανόρυξις φρεάτων και αι συναφείς αντλητικά εγκαταστάσεις και υδαταποθήκαι”. Μέσα στην εν λόγω ζώνη και σε συγκεκριμένη έκταση, στην περιφέρεια του Δήμου Βύρωνος, επετράπη ο καθορισμός εκτάσεως υποδοχής για οικιστική ανάπτυξη (άρθρο 3). Λόγω της αξιόλογης βιοποικιλότητάς του, το όρος ιδίως ως προς τη χλωρίδα και την ορνιθοπανίδα, έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 και αποτελεί τον Τόπο Κοινοτικής Σημασίας (Τ.Κ.Σ.) «Υμηττός, Αισθητικό Δάσος Καισαριανής-Λίμνη Βουλιαγμένης» (GR 3000006), σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ (“Για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας”-L 206/ 22.7.1992), ενώ έχει χαρακτηριστεί και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.), σύμφωνα με την οδηγία 2009/147/ΕΚ (“περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών”- με την ονομασία «Όρος Υμηττός» (GR 3000015). Σύμφωνα με την παράγραφο 4.1 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3937/2011 (Α΄ 60) το όρος Υμηττός, ως Τ.Κ.Σ., αποτελεί Ειδική Ζώνη Διατήρησης (Ε.Ζ.Δ.), και σύμφωνα με την παράγραφο 4.2 του ίδιου άρθρου, λόγω του χαρακτηρισμού του ως Ζ.Ε.Π., αποτελεί μέρος των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura. Η υπαγωγή του όρους σε πλείονα καθεστώτα προστασίας δεν ήταν αρκετή ώστε να αποτρέψει την υποβάθμισή του, κυρίως λόγω των αυξημένων οικιστικών πιέσεων και της χωροθέτησης χρήσεων ασύμβατων με την περιοχή που οφείλονται κατά βάση στη γειτνίασή του με τον οικιστικό ιστό της Αττικής. Προς το σκοπό αναβάθμισης της προστασίας του ορεινού όγκου του Υμηττού και προσαρμογής των προγενέστερων σχετικών ρυθμίσεων στις διατάξεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών (Ρ.Σ.Α.), ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.) κίνησε τη διαδικασία τροποποίησης του από 31.8.1978 π.δ. Η νέα οριοθέτηση των ζωνών προστασίας και ο καθορισμός των χρήσεων στις επιμέρους ζώνες στηρίζονται στα πορίσματα της «Μελέτης προστασίας ορεινού όγκου Υμηττού» (2009) του Ο.Ρ.Σ.Α. και του ερευνητικού προγράμματος «Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί-Ιλισσός» του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Ειδικότερα, στη μελέτη

προστασίας του ορεινού όγκου του Υμηττού καταγράφονται, περιγράφονται και αναλύονται σε αυτοτελείς ενότητες: α) τα γενικά χαρακτηριστικά του όρους, β) τα γεωλογικά στοιχεία, γ) το κλίμα, δ) το έδαφος και η υδρολογία, ε) η χλωρίδα και η πανίδα, στ) τα ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία, ζ) το τοπίο της περιοχής, η) το ιδιοκτησιακό καθεστώς, θ) οι χρήσεις γης στους τομείς της οικιστικής ανάπτυξης, της γεωργίας και κτηνοτροφίας, των λατομικών δραστηριοτήτων, της βιομηχανίας, των στρατοπέδων, των νεκροταφείων, των δραστηριοτήτων πολιτισμού-αθλητισμού, των δασικών χρήσεων αναψυχής και μελισσοκομίας, της κτηνοτροφίας, της εκπαίδευσης, των ιδρυμάτων, των τεχνικών υποδομών και ειδικότερα του οδικού δικτύου και του δικτύου των εγκαταστάσεων κοινωφελών χρήσεων και ι) το νομικό καθεστώς (σελ. 1-58). Επίσης, εξετάζονται ειδικότερα τα προβλήματα προστασίας του όρους, δηλαδή οι σχέσεις και οι αντιθέσεις των χρήσεων γης και των δραστηριοτήτων που έχουν αναπτυχθεί στο παρελθόν και εξακολουθούν να υφίστανται ή έχουν δημιουργηθεί με βάση το υφιστάμενο πλαίσιο προστασίας. Τα σημαντικότερα προβλήματα που εντοπίζονται αφορούν τις πιέσεις για την ανάπτυξη του οικιστικού ιστού στις πλαγιές του ορεινού όγκου και ιδίως την αυθαίρετη δόμηση, είτε με τη μορφή οργανωμένων οικισμών, όπως οι οικισμοί Χερώματος, Σκάρπιζας και Προφήτιου, είτε με τη μορφή μεμονωμένων αυθαιρέτων, η οποία αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή τόσο για το οικοσύστημα όσο και για τις χρήσεις αναψυχής του πληθυσμού, διότι συνοδεύεται από καταπατήσεις, εμπρησμούς και καταστροφή των αναδασώσεων. Στην ίδια μελέτη γίνεται εκτενής αναφορά στην εκτός σχεδίου αυθαίρετη δόμηση, η οποία αναπτύχθηκε κατά το παρελθόν και είχε ως συνέπεια τη δημιουργία, σε ορισμένες περιπτώσεις, οικισμών μέσα στις υφιστάμενες ζώνες προστασίας του Υμηττού, στις περιοχές Χέρωμα, Ανάληψη, Γύρισμα, Σκάρπιζα, Προφήτης Ηλίας και Πανόραμα καθώς και στο γεγονός ότι για ορισμένες από τις περιοχές αυτές προτάθηκε κατά το παρελθόν η εξαίρεσή τους από το διάταγμα προστασίας, για την οποία, όμως, το Συμβούλιο Επικρατείας με το υπ' αριθμ 67/1998 πρακτικό γνωμοδότησε ότι δεν ήταν νόμιμη, για το λόγο δε αυτό με το προσβαλλόμενο διάταγμα οι εκτός σχεδίου υφιστάμενοι οικισμοί δεν εξαιρούνται από τις ζώνες προστασίας (σελ. 43-44). Ειδικότερα, στην περιοχή του Κορωπίου, υπάρχουν τρεις πυρήνες συσπείρωσης αυθαιρέτων που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια, η Σκάρπιζα και το Κίτσι στην Β' ζώνη και ο Προφήτης Ηλίας στην Α' ζώνη. Στη μελέτη εκτίθεται περαιτέρω, ότι στην πλευρά του ορεινού όγκου προς τα Μεσόγεια, η δυνατότητα εγκατάστασης κοινωφελών δραστηριοτήτων επέτρεψε τη δημιουργία μεγάλων σχολικών συγκροτημάτων, τα οποία δεν ήταν απαραίτητο να χωροθετηθούν σε περιοχή προστασίας, ότι το φαινόμενο έγινε εντονότερο μετά την έκδοση του π.δ. καθορισμού Ζ.Ο.Ε. στην περιοχή των Μεσογείων, στις ζώνες της οποίας δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση κοινωφελών χρήσεων, με αποτέλεσμα η Β' ζώνη προστασίας του Υμηττού να εξελιχθεί εκ των πραγμάτων σε περιοχή

εγκατάστασης των παραπάνω δραστηριοτήτων, γεγονός που δεν περιλαμβανόταν στον αρχικό σχεδιασμό και με τους ισχύοντες όρους δόμησης επιβαρύνει σημαντικά το περιβάλλον στον ορεινό όγκο (σελ. 59). Διαπιστώνεται δε ότι η δυνατότητα ανέγερσης κάποιων αστικών χρήσεων με βάση το προγενέστερο π.δ. του 1978 επιβάρυνε κυρίως τη γεωργική χρήση που αναπτύσσεται στην περιοχή του Δήμου Κορωπίου και ότι θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για να προστατευθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής (σελ. 44). Κατόπιν αξιολογήσεως των ρυθμίσεων του προγενέστερου διατάγματος προστασίας και της δημιουργηθείσας πραγματικής κατάστασης που προπαρατέθηκε, σύμφωνα με την οποία ο Υμηττός τείνει να περικυκλωθεί σχεδόν καθ' ολοκληρίαν από οικιστικό ιστό, η πρόταση της μελέτης συνίσταται αφ' ενός στην προστασία του ορεινού όγκου από την οικιστική εξάπλωση και τις ασύμβατες χρήσεις και αφ' ετέρου στην ανάδειξη των χαρακτηριστικών του. Προς τούτο, η ζώνη Α' διαμορφώνεται ώστε να περιλαμβάνει περιοχές με διαφορετική φυσιογνωμία, αλλά το ίδιο σημαντικές ως αντικείμενο προστασίας, καθώς στο βόρειο τμήμα, με έντονο δασικό και ορεινό χαρακτήρα, συγκεντρώνεται το σύνολο των μοναστηριών, ενώ το νότιο τμήμα είναι ένας εκτεταμένος θαμνώνας που σχετίζεται με την παραγωγή μελιού. Αξιόλογα σπήλαια και σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα βρίσκονται σε όλη την έκταση του όρους. Με βάση τα παραπάνω, προτείνεται η επέκταση της Α' ζώνης στο σύνολο σχεδόν του ορεινού όγκου που έχει οριοθετηθεί στο πλαίσιο του δικτύου Natura και η ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής, τα δάση, οι φρυγανώδεις οικότοποι που διαμορφώνουν ένα ιδιαίτερο αττικό τοπίο, η πανίδα, ο γεωλογικός πλούτος, τα σπήλαια, τα μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι (βλ. σελ. 63 επ.). Εξ άλλου, βάσει του ερευνητικού προγράμματος «Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί-Ιλισσός» αναλύονται οι προτάσεις για την ανάδειξη και σύνδεση του Μητροπολιτικού Πάρκου με τον ορεινό όγκο και την ένταξή του στην ευρύτερη αστική περιοχή ως πόλου με τοπική εμβέλεια, αλλά και με υπερτοπική σημασία. Στις επακολουθήσασες εισηγήσεις της αρμόδιας υπηρεσίας του Οργανισμού Αθήνας προς την Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού, παρατίθενται διεξοδικά τα προβλήματα αλλά και τα κριτήρια, με βάση τα οποία οριοθετούνται και οργανώνονται τα Μητροπολιτικά Πάρκα και καθορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις, αλλά και τα μέσα της περαιτέρω διαμόρφωσης και ανάπλασής τους. Επί τη βάση των ανωτέρω, η Εκτελεστική Επιτροπή του Ο.Ρ.Σ.Α. πρότεινε ειδικότερες ρυθμίσεις που καθιστούν αυστηρότερο το υφιστάμενο πλαίσιο ελέγχου των χρήσεων γης και όρων δόμησης στην περιοχή. Συγκεκριμένα, στην από 21.7.2010 εισήγηση της υπηρεσίας προς την Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού Αθήνας, η οποία έλαβε υπ' όψιν και τα πορίσματα της διαβούλευσης, αναφέρεται ότι η χρήση κατοικίας έχει ήδη κριθεί ως μη συμβατή με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του ορεινού όγκου, η εξαίρεση δε των περιοχών αυθαιρέτων κατοικιών έχει κριθεί από το Συμβούλιο

της Επικρατείας μη νόμιμη. Αντιθέτως, η γεωργία αποτελεί χρήση απόλυτα συμβατή τόσο στην Α΄ ζώνη όσο και στις Β΄ και Γ΄ ζώνες. Η άσκησή της ιδιαίτερα στις ανατολικές υπώρειες του ορεινού όγκου συμβάλλει τόσο στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, όσο και στην ποικιλομορφία του τοπίου και στη διατήρηση μιας παραδοσιακής για τα Μεσόγεια χρήσης που χρήζει προστασίας. Το αίτημα ένταξης όλων των γεωργικού χαρακτήρα εκτάσεων σε ζώνες Β΄ αντιβαίνει στη φιλοσοφία του σχεδιασμού, καθ' όσον τα όρια διαμορφώνονται με συνεκτίμηση μιας σειράς και άλλων παραγόντων πέραν του χαρακτήρα της έκτασης, η δε εναλλαγή δασικών και γεωργικών εκτάσεων είναι επιθυμητή. Περαιτέρω, εισηγείται την απόρριψη των αιτημάτων περί μείωσης της αρτιότητας στη ζώνη Β΄, καθώς το αίτημα αυτό στηρίζεται στο γεγονός της μεγάλης κατάτμησης ιδιαίτερα στις περιοχές οικιστικών συσπειρώσεων, όπου ουσιαστικά με την αρτιότητα των 40 στρεμμάτων καταργείται κάθε προοπτική αυτοτελούς αξιοποίησης των ιδιοκτησιών, ωστόσο η αποδοχή της πρότασης αυτής θα αύξανε τη διάσπαρτη δόμηση σε όλη τη Β΄ ζώνη και θα ενέτεινε την περιβαλλοντική υποβάθμιση. Ακόμη, όπως εξηγείται και στο υπ' αρ. πρωτ. 62/11.1.2013 έγγραφο απόψεων του Ο.Ρ.Σ.Α. προς το Δικαστήριο, που έχει αποσταλεί επ' ευκαιρία της ασκήσεως της υπό κρίση αιτήσεως, ως μέσο ενίσχυσης της προστασίας του όρους επελέγη η επέκταση των ορίων της Α΄ ζώνης προς μεν τη δυτική πλευρά μέχρι τα όρια του διαμορφωμένου αστικού ιστού (εγκεκριμένο σχέδιο), διατηρώντας υπό μορφή θυλάκων ή νησίδων τη Β΄ ζώνη προστασίας στις περιοχές όπου υφίσταται αραιή οικιστική δόμηση είτε έχουν αναπτυχθεί χρήσεις κοινωφελείς σύμφωνα με το προϋφιστάμενο διάταγμα προστασίας, προς δε την ανατολική πλευρά με την κατά το δυνατόν κάλυψη της περιοχής που εμπίπτει στο δίκτυο Natura 2000. Η ενέργεια αυτή συμπληρώνεται με περιορισμό των επιτρεπόμενων χρήσεων και των όρων δομήσεως. Επί των ρυθμίσεων αυτών ζητήθηκε η γνώμη και των δήμων, στα όρια των οποίων εμπίπτουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, τηρήθηκε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με την προώθηση του σχετικού σχεδίου σε επτά (7) υπουργεία και διάφορους φορείς και οργανισμούς και με την ηλεκτρονική ανάρτησή του στους διαδικτυακούς τόπους διαβούλευσης του Πρωθυπουργού και του Υ.Π.Ε.Κ.Α., οι απόψεις δε που διατυπώθηκαν κατά το στάδιο αυτό αξιολογήθηκαν από την Εκτελεστική Επιτροπή του Ο.Ρ.Σ.Α. και ελήφθησαν υπ' όψιν κατά την κατάρτιση του τελικού σχεδίου. Κατόπιν επεξεργασίας του σχετικού σχεδίου με τα Πρακτικά Επεξεργασίας (εφεξής Π.Ε.) 34 και 92/2011 του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκδόθηκε το προσβαλλόμενο διάταγμα, με το οποίο εισάγεται επέκταση της ζώνης Α΄, απαγόρευση ορισμένων χρήσεων, πιο αυστηροί όροι δομήσεως για τις ήδη επιτρεπόμενες χρήσεις, στις περιοχές δε των Μητροπολιτικών Πάρκων δεν προστίθενται νέες χρήσεις, αλλά παραμένουν, υπό προϋποθέσεις, οι νομίμως υφιστάμενες, με πρόβλεψη σταδιακής απομάκρυνσης όσων χρήσεων δεν είναι συμβατές με τη φυσιογνωμία και το σκοπό τους ως υπερτοπικών

πόλων αναψυχής. Ειδικότερα, ως περιοχή προστασίας καθορίζεται, κατά το άρθρο 2 του προσβαλλόμενου διατάγματος, όχι μόνο ο ορεινός όγκος, αλλά και οι περιφερειακές πεδινές ή ημιορεινές ζώνες. Στο άρθρο 3 ορίζονται πέντε (5) ζώνες προστασίας, όπως αυτές αποτυπώνονται στα διαγράμματα που συνοδεύουν το διάταγμα, και, συγκεκριμένα: α) η ζώνη Α που ορίζεται ως περιοχή απόλυτης προστασίας της φύσης και των μνημείων με στόχο την απόλυτη προστασία των οικοτόπων, των ειδών χλωρίδας και πανίδας και την οικολογικά συμβατή ανάδειξη των ιδιαίτερων φυσικών, γεωλογικών και ιστορικών χαρακτηριστικών του Υμηττού, β) η ζώνη Β που ορίζεται ως περιφερειακή ζώνη προστασίας και αποτελεί περιοχή γεωργικής χρήσης, εκπαίδευσης και υπαίθριας αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού, γ) η ζώνη Γ που αποτελεί ζώνη προστασίας αρχαιολογικών χώρων, δ) η ζώνη Δ που ορίζεται ως περιοχή των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή και Ιλισίων και αποτελεί την περιοχή σύνδεσης του ορεινού οικοσυστήματος με την πόλη και ε) η ζώνη Ε που ορίζεται ως περιοχή ειδικών χρήσεων, στην οποία επιτρέπεται η λειτουργία υφιστάμενων κοιμητηρίων που τηρούν τις διατάξεις της κείμενης σχετικής νομοθεσίας.

9. Επειδή, προβάλλεται, κατ' αρχάς ότι μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3937/2011 που τροποποίησε τα άρθρα 19 και 21 του ν. 1650/1986, ο χαρακτηρισμός περιοχής ως «απόλυτης προστασίας της φύσης» και η οριοθέτηση περιφερειακής ζώνης προστασίας εκφεύγει του κανονιστικού πεδίου του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 1515/1985 και υπάγεται αποκλειστικώς στις διατάξεις του ως άνω νόμου, οι οποίες προβλέπουν ειδική διαδικασία που περιλαμβάνει γνωμοδότηση της Επιτροπής Φύση 2000 και του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, καθώς και έγκριση ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. Ως εκ τούτου, το προσβαλλόμενο διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε βάσει του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 1515/1985 και όχι βάσει των ως άνω ειδικών εξουσιοδοτικών διατάξεων του ν. 3937/2011, εν όψει και της υπαγωγής του ορεινού όγκου στο δίκτυο Natura, είναι ακυρωτέο.
10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3937/2011 (Α' 60/31.3.2011), το άρθρο 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160) αντικαταστάθηκε ως εξής: «1. α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από γνώμη της «Επιτροπής Φύση 2000» και του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε εφαρμογή ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης (Ε.Π.Μ.), γίνεται ο χαρακτηρισμός των προστατευόμενων περιοχών των παρ. 1, 2 και 3.1 του άρθρου 19 [ήτοι των περιοχών απόλυτης προστασίας της φύσης, των περιοχών προστασίας της φύσης και των εθνικών πάρκων], καθώς και η οριοθέτηση και ο καθορισμός χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μέσα σε αυτές. ...». Ωστόσο, στην περ. δ' της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι: «Προεδρικά διατάγματα προστασίας περιοχών, σχέδια των οποίων διαβιβάζονται εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στο Συμβούλιο της Επικρατείας για την κατά

νόμο επεξεργασία, καταλαμβάνονται από τις προϊσχύουσες διατάξεις ως προς τις προϋποθέσεις εκδόσεώς τους». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η αντικατασταθείσα με το ν. 3937/2011 διάταξη του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 δεν έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις εκδόσεως διαταγμάτων για τον καθορισμό περιοχών υπαγομένων στην προστασία των διατάξεων αυτών, εφόσον το σχετικό σχέδιο διαβιβάστηκε προς επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του εν λόγω νεώτερου ν. 3973/2011. Με τη μεταβατική αυτή ρύθμιση ο νομοθέτης απέβλεψε στη χορήγηση της δυνατότητας να συνεχιστούν και ολοκληρωθούν με βάση τις προϊσχύουσες αντίστοιχες διατάξεις διαδικασίες χαρακτηρισμού προστατευόμενων περιοχών ευρισκόμενες ήδη σε προχωρημένο στάδιο ώστε να αποτραπεί η διακοπή των διαδικασιών αυτών λόγω της ανωτέρω νομοθετικής μεταβολής. Επομένως, οι διατάξεις του ν. 3937/2011, τις οποίες επικαλείται ο αιτών Δήμος, δεν έχουν, πάντως, εφαρμογή εν προκειμένω αφού το σχέδιο του προσβαλλόμενου διατάγματος είχε διαβιβασθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς επεξεργασία στις 11.10.2010, δηλαδή πριν ακόμη δημοσιευθεί ο νόμος αυτός. Εξ άλλου, και ανεξαρτήτως τούτου, η εξουσιοδοτική διάταξη του παρατεθέντος ανωτέρω στη σκέψη 6 άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 1515/1985 που αφορά την εξειδίκευση, τροποποίηση και συμπλήρωση του ρυθμιστικού σχεδίου Αθηνών και η εξουσιοδότηση που παρέχεται με το άρθρο 21 του ν. 1650/1986 για τον χαρακτηρισμό, κατά τις διακρίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 18 και με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 19 του ίδιου νόμου, περιοχών υπαγομένων στην προστασία των διατάξεων αυτών, μεταξύ των οποίων και οι περιοχές «απόλυτης προστασίας της φύσης» και «προστασίας της φύσης» και για τον καθορισμό μέτρων προστασίας των περιοχών αυτών, είναι παράλληλες και δεν επικαλύπτονται διότι έχουν περιεχόμενο διακριτό και αυτοτελές. Συγκεκριμένα κατά το άρθρο 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160), ως ίσχυε προ της αντικαταστάσεώς του με το άρθρο 6 του ν. 3937/2011: «1. Ο χαρακτηρισμός περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 και ο καθορισμός των ορίων τους και των τυχόν ζωνών προστασίας τους γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, σε εφαρμογή περιφερειακού ή νομαρχιακού ή ειδικού χωροταξικού σχεδίου ή γενικού πολεοδομικού σχεδίου ή ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. Σε κάθε περίπτωση η σύνταξη ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης είναι απαραίτητη για την τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου και τη σκοπιμότητα των προτεινόμενων μέτρων προστασίας. ... 2. Με το παραπάνω διάταγμα καθορίζονται οι αναγκαίοι για την προστασία του συγκεκριμένου αντικειμένου γενικοί όροι, απαγορεύσεις και περιορισμοί, ρυθμίζονται τα

σχετικά με την αρμοδιότητα και τη διαδικασία έκδοσης και το περιεχόμενο των κατά το άρθρο 18 παραγρ. 5 κανονισμών ή ειδικών σχεδίων ανάπτυξης και διαχείρισης και καθορίζονται οι κατά περίπτωση αρμόδιες για την εφαρμογή τους υπηρεσίες ...». Από τις διατάξεις αυτές των άρθρων 18-21 του ν. 1650/1986, που ανήκουν στην περιβαλλοντική νομοθεσία, συνάγεται ότι στα άρθρα αυτά προβλέπονται θεσμικά μέσα για την προστασία κυρίως οικοσυστημάτων, οικοτόπων και βιοτόπων και για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μέσω χαρακτηρισμού προστατευόμενων περιοχών και καθορισμού ειδικών κανόνων προστασίας τους, που επιβάλλονται με περιβαλλοντικά κριτήρια. Οι διατάξεις αυτές συνιστούν ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλέγμα θεσμικής προστασίας, το οποίο μπορεί να συνυπάρχει με προστατευτικά καθεστώτα προβλεπόμενα από άλλες διατάξεις, προκειμένου να επιτυγχάνεται πληρέστερη και αποτελεσματική προστασία του προστατευτέου αντικειμένου. Εν όψει αυτών, δεν αποκλείεται η παράλληλη εφαρμογή, πέραν των ως άνω διατάξεων του ν. 1650/1986, και άλλων διατάξεων, οι οποίες επιδιώκουν την προστασία ευαίσθητων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος, όπως των προμνημονευθεισών διατάξεων του ν. 1515/1985, με τις οποίες εισάγεται σειρά προστατευτικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού χαρακτήρα που συγκροτούν το ρυθμιστικό σχέδιο της Αθήνας και προβλέπεται η περαιτέρω εξειδίκευση, τροποποίηση και συμπλήρωση των ρυθμίσεων αυτών με προεδρικά διατάγματα. Κατά την έκδοση δε των διαταγμάτων αυτών δεν αποκλείεται να λαμβάνονται υπ' όψιν και κριτήρια στα οποία στηρίζεται ο χαρακτηρισμός προστατευόμενων περιοχών κατά το ν. 1650/1986. Εξ άλλου, ο καθορισμός, με τις ρυθμίσεις του προσβαλλόμενου διατάγματος, ζώνης Α' του ορεινού όγκου του Υμηττού και ο χαρακτηρισμός της ζώνης αυτής ως «απόλυτης προστασίας της φύσης και των μνημείων», δεν έχει την έννοια του χαρακτηρισμού περιοχής ως απόλυτης προστασίας της φύσης κατά το άρθρο 21 του ν. 1650/1986, αλλά της πρόβλεψης ζώνης αυξημένης προστασίας, όπου απαγορεύεται η δόμηση με σκοπό την προστασία και διατήρηση του ευαίσθητου οικοσυστήματος της συγκεκριμένης περιοχής. Ως εκ τούτου, δεν απαιτούνταν, εν προκειμένω, η τήρηση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, ούτε όπως αυτό ίσχυε προ της αντικατάστασής του με το άρθρο 6 του ν. 3937/2011, δηλαδή, κατά τα προεκτεθέντα, κατά το χρονικό σημείο που περιήλθε στο Συμβούλιο Επικρατείας προς επεξεργασία ως σχέδιο το προσβαλλόμενο προεδρικό διάταγμα και που προβλέπει ειδική περιβαλλοντική μελέτη, γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου και πρόταση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εθνικής Άμυνας. Η δε μνεία στο προοίμιο του προσβαλλόμενου διατάγματος των διατάξεων των άρθρων 18, 19 και 21 του ν. 1650/1986 δεν επηρεάζει τη νομιμότητα του προσβαλλόμενου διατάγματος, το οποίο, κατά τα προεκτεθέντα, ερείδεται στο άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 1515/1985 ούτε,

άλλωστε, έχει την έννοια ότι οι διατάξεις αυτές αποτελούν εξουσιοδοτικό έρεισμα του προσβαλλόμενων ρυθμίσεων, αλλά παρατίθενται λόγω του ουσιαστικού περιεχομένου τους που αναφέρεται σε κριτήρια θέσπισης μέτρων προστασίας σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, τα οποία, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, επιτρεπώς λαμβάνονται υπόψη κατά την επιβολή, με βάση την ανωτέρω εξουσιοδότηση του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 1515/1985, μέτρων στο πλαίσιο του ρυθμιστικού σχεδίου της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. Είναι, επομένως, απορριπτέος ως αβάσιμος, υφ' οιασδήποτε εκδοχή, ο εξεταζόμενος πρώτος λόγος ακυρώσεως.

11. Επειδή, προβάλλεται, ακολούθως, ότι το προσβαλλόμενο διάταγμα είναι ακυρωτέο, διότι ερείδεται στο άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 1515/1985 που προβλέπει την έκδοση π.δ. κατόπιν προτάσεως μόνο του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. και όχι και των καθ' ύλην συναρμόδιων, λόγω των επιπτώσεων των θεσπιζόμενων ρυθμίσεων στη γεωργική γη και τους αρχαιολογικούς χώρους, Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Πολιτισμού και Τουρισμού και είναι, ως εκ τούτου, αντίθετο με το άρθρο 43 παρ. 2 εδ. α' του Συντάγματος.
12. Επειδή, ευθέως συνάγεται από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 4 παρ. 3 του νόμου 1515/1985 ότι τα, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού, εκδιδόμενα διατάγματα σκοπό έχουν τη συμπλήρωση, εξειδίκευση, διευκρίνιση και μερική τροποποίηση του Ρ.Σ.Α. και του προγράμματος προστασίας του περιβάλλοντος, χωρίς όμως μεταβολή των στόχων και των κατευθύνσεων. Ως εκ τούτου, σε συμφωνία με το άρθρο 43 παρ. 2 εδ. α' του Συντάγματος, τα διατάγματα αυτά εκδίδονται προτάσει του ίδιου Υπουργού, η σύμπραξη του οποίου προβλέπεται και στην έκδοση του Ρ.Σ.Α. και του προγράμματος προστασίας περιβάλλοντος (βλ. άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 2508/1997 (Α' 124), ήτοι μόνο του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Εξ άλλου, προέχων χαρακτήρας των διαταγμάτων αυτών είναι η χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση της Αθήνας, αρμοδιότητα που εμπίπτει στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Και ναι μεν οι εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών ρυθμίσεις δύναται να άπτονται και τομέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων υπουργείων, τούτο ωστόσο δεν συνεπάγεται, άνευ άλλου τινός, ότι αυτές θα πρέπει να εκδίδονται προτάσει και άλλων Υπουργών, των οποίων η σύμπραξη κατά την κατάρτιση των ρυθμίσεων μέσω της γνωμοδοτικής διαδικασίας αρκεί για την τεκμηρίωση της αιτιολογίας τους. Συνεπώς, ο λόγος αυτός προβάλλεται αβασίμως.
13. Επειδή, προβάλλεται ότι το προσβαλλόμενο διάταγμα είναι ακυρωτέο, διότι εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και ειδικότερα χωρίς προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας Σ.Μ.Π.Ε. ή περιβαλλοντικού προελέγχου.
14. Επειδή, με την απόφαση 2996/2014 του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκδοθείσα επί της υπ' αριθ. Ε 6611/2011 αιτήσεως ακυρώσεως του Δήμου

Κρωπίας κατά του προσβαλλομένου διατάγματος και επ' ευκαιρία λόγου ακυρώσεως με το αυτό ακριβώς περιεχόμενο έχουν διατυπωθεί προς το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.) προδικαστικά ερωτήματα.

15. Επειδή, κατόπιν των προαναφερθέντων, το Δικαστήριο κρίνει ότι οφείλει, πριν προβεί στην οριστική κρίση της υπόθεσης, να αναμείνει την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επί των ως άνω προδικαστικών ερωτημάτων. Επομένως, πρέπει να αναβληθεί η οριστική κρίση της υπόθεσης.